

Trafik Kaza Tazminatında Önce Sigorta Şirketine Başvuru Zorunluluğu

Trafik kazalarından kaynaklanan tazminatlar için, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanun'un (KTK) 97. Maddesinde 26.4.2016 tarihinde yapılan değişiklikle, zarar görenlerin dava açmadan önce ilgili sigorta şirketine söz konusu zararlar ile ilgili başvuru yapması gerekmektedir. Bu başvuru mahkemelerce dava şartı olarak değerlendirilerek, başvuru yapılmadan açılan tazminat davaları “*dava şartı yokluğu*” nedeniyle usulden reddedilebilecektir.

Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartlarına İlişkin Tebliğin “*Sigortanın Kapsamı*” başlıklı maddesinde, tazminat taleplerinin kapsamı şu şekilde belirlenmiştir; “*Sigortacı, poliçede tanımlanan motorlu aracın işletilmesi sırasında, üçüncü şahısların ölümüne veya yaralanmasına veya bir şeyin zarara uğramasına sebebiyet vermiş olmasından dolayı, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununa göre sigortalıya düşen hukuki sorumluluk çerçevesinde bu Genel Şartlarda içeriği belirlenmiş tazminatlara ilişkin talepleri, kaza tarihi itibarıyla geçerli zorunlu sigorta limitleri dahilinde karşılamakla yükümlüdür. Sigortanın kapsamı üçüncü şahısların, sigortalının KTK çerçevesindeki sorumluluk riski kapsamında, sigortalıdan talep edebilecekleri tazminat talepleri ile sınırlıdır*”.

Bu kapsamda, sigorta şirketi tarafından karşılanabilecek kalemler;

- **Maddi Zararlar Teminatı:** Zarar gören araçta meydana gelen değer kaybı dahil doğrudan malları üzerindeki azalmadır.
- **Sağlık Giderleri Teminatı:** Trafik kazası dolayısıyla bedenen eski haline dönmesini teminen protez organ bedelleri de dahil olmak üzere yapılan tüm tedavi giderlerini içeren teminattır.
- **Sürekli Sakatlık Teminatı:** Üçüncü kişinin sürekli sakatlığı dolayısıyla ileride ekonomik olarak uğrayacağı maddi zararları karşılamak üzere belirlenecek teminattır.
- **Destekten Yoksun Kalma (Ölüm) Teminatı:** Üçüncü kişinin ölümü dolayısıyla ölenin desteğinden yoksun kalanların destek zararlarını karşılamak üzere belirlenecek tazminattır. Söz konusu tazminat miktarının tespitinde, ölen kişi esas alınmakta olup aktuerya hesabının yapılmasının ardından sigorta şirketine bir rakam teklif edilecektir. Sigortacının önereceği tazminat tutarını yeterli bulmayan hak sahipleri, dilerlerse anlaşarak ödemeyi kabul eder, dilerlerse sigortacıya karşı dava açabilmektedirler. Eğer ödemeyi kabul eder ve sonrasında miktarın yetersiz olduğunu fark ederlerse, 2918 sayılı KTK 111/2 maddesine dayanarak iki yıl içinde anlaşmanın iptalini ve eksik ödemenin tamamlanmasını isteyebilirler.

Manevi tazminat talepleri, Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartlarına İlişkin Tebliğin “*Teminat Dışında Kalan Haller*” başlıklı maddesiyle teminat dışında bırakılmıştır. Dolayısıyla, talep edilebilecek manevi tazminat talepleri, bu kapsamda bir teminat mevcut ise ihtiyari mali mesuliyet sigortasınca karşılanacaktır.

Tazminat ve Giderlerin Ödenmesi

Sigortacılar, hak sahibinin kaza veya zararın tespit edilebilmesi için zorunlu mali sorumluluk sigortası genel şartlarıyla belirlenen belgeleri, sigortacının merkez veya kuruluşlarından birine iletildiği tarihten itibaren sekiz iş günü içinde zorunlu mali sorumluluk sigortası sınırları içinde kalan miktarları hak sahibine ödemek zorundadırlar.

Rizikonun Gerçekleşmesi Halinde Sigortalı ve/veya Sigorta Ettirenin Yükümlülüğü

Sigortalı, sorumluluğunu gerektirecek bir olayı, sigortalı veya hak sahibi tarafından öğrenildiği tarihten itibaren otuz iş günü içinde; olay yurt dışında meydana gelmişse altmış iş günü içinde sigortacıya ihbar etmek zorundadır.

Sigortacıya Başvuru Belgeleri

Sigortacı tazminatı ödemek için, kazayla ilgili olarak, hak sahibinden aşağıdaki belgeleri talep etmektedir;

- Alkol raporu ile yetkili kamu otoriteleri tarafından düzenlenen kaza tespit tutanağı veya bilirkişi raporunu,
- Olaya karışan başka araçlar varsa, trafik tescil belgelerinin, sürücü belgelerinin fotokopilerini, alkol raporunu,
- Başvuru ölüm nedeniyle yapılmışsa, ölüm raporu ve veraset ilamı ile ölenin mesleği ve gelir durumunu ve desteklik ilişkisini gösteren belgeleri,
- Olayın mahkemeye intikal etmiş olması halinde mahkeme kararını,
- Başvuru, yaralanma nedeniyle yapılmışsa (a) ve (b) bentlerindeki belgelere ek olarak tedavi giderlerini gösteren belgeleri; başvuru, geçici veya daimi sakatlanma nedeniyle yapılıyorsa, tam teşekküllü hastaneden alınacak raporu.

Doğrudan Doğruya Talep ve Dava Hakkı:

Zarar görenin, zorunlu mali sorumluluk sigortasında öngörülen sınırlar içinde dava yoluna gitmeden önce ilgili sigorta kuruluşuna yazılı başvuruda bulunması gerekmektedir. Sigorta şirketlerinin tazmin yükümlülüğü kaza değil, ihbar tarihinden itibaren başlamakta olup sigorta kuruluşunun başvuru tarihinden itibaren en geç 15 gün içinde başvuruyu yazılı olarak cevaplamaması veya verilen cevabın talebi karşılamadığına ilişkin uyuşmazlık olması halinde, zarar gören dava açabilmektedir. Başvuru yapılmadan açılan tazminat davaları ise “*dava şartı yokluğu*” nedeniyle usulden reddedilebilecektir.

İzmir Bölge Adliye Mahkemesi 11. Hukuk Dairesi'nin 04.05.2017 tarih, 2017/645 E. ve 2017/464K. sayılı kararı sigorta şirketlerine başvurunun dava açabilmenin ön şartı olduğuna ilişkin şu şekilde bir karar vermiştir; “...*Dava, trafik kazası sonucu meydana gelen yaralanma nedeniyle uğranılan maddi zararın tazmini istemine ilişkin olup, araç sürücüsü diğer davalı İ. Y. hakkındaki davaya devam edilmesi gerekirken anılan davalı için de davalı sigorta şirketi için getirilen düzenlemeye dayalı olarak davanın dava şartı yokluğu nedeniyle usulden reddine karar verilmesi doğru olmadığından yazılı şekilde yanılığlı değerlendirmeye dayalı olarak verilen karar yerinde görülmemiştir*”.

Getirilen söz konusu değişiklikle, tarafların dava açmadan evvel anlaşarak mahkemelerin dava yoğunluğunun önüne geçilmesi hedeflenmiştir.

Av. Esra Çimen

Legal Hukuk Bürosu